

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 29.03.2018, sp. zn. 91 Co 461/2017, ECLI:CZ:MSPH:2018:91.CO.461.2017.1

Číslo: 46/2019

Právní věta: Jsou-li ke společnému řízení spojeny samostatné nároky více žalobců (v subjektivní kumulaci) na zaplacení peněžitého plnění, jež jednotlivě nepřevyšují 10 000 Kč, nepočítaje v to příslušenství, není dle § 202 odst. 2 o. s. ř. přípustné odvolání proti rozsudku vydanému ve společném řízení o všech těchto nárocích, byť v souhrnu výši 10 000 Kč přesahují. To platí i v případě odvolání podaného žalovaným, jímž se napadá rozsudek vydaný ve společném řízení o všech jednotlivých nárocích více žalobců, o nichž bylo rozhodnuto rozsudkem vydaným ve společném řízení.

Soud: Městský soud v Praze

Datum rozhodnutí: 29.03.2018

Spisová značka: 91 Co 461/2017

Číslo rozhodnutí: 46

Číslo sešitu: 4

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Přípustnost odvolání

Předpisy: § 202 odst. 2 o. s. ř.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

I. Dosavadní průběh řízení

1. Napadeným rozsudkem soud prvního stupně uložil žalované, aby zaplatila každému ze žalobců částku 1481,21 Kč spolu s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % z této částky od 24. 11. 2015 do zaplacení (výroky I., III., V., VII., IX., XI., XIII., XV., XVII., XIX., XXI., XXIII., XXV., XXVII.). Soud prvního stupně dále uložil žalované povinnost zaplatit každému ze žalobců náhradu nákladů nalézacího řízení, a to žalobci a) ve výši 17 838,37 Kč (výrok II.), žalobkyni b) ve výši 13 635,61 Kč (výrok IV.), žalobci c) ve výši 13 136,76 Kč (výrok VI.), žalobkyni d) ve výši 12 525,61 Kč (výrok VIII.), žalobkyni e) ve výši 14 291,06 Kč (výrok X.), žalobci f) ve výši 12 865,61 Kč (výrok XII.), žalobkyni g) ve výši 12 835,61 Kč (výrok XIV.), žalobkyni h) ve výši 12 525,61 Kč (výrok XVI.), žalobci i) ve výši 15 338,26 Kč (výrok XVIII.), žalobci j) ve výši 12 525,61 Kč (výrok XX.), žalobci k) ve výši 14 168,41 Kč (výrok XXII.), žalobci l) ve výši 12 735,61 Kč (výrok XXIV.), žalobkyni m) ve výši 17 205,47 Kč (výrok XXVI.), žalobkyni n) ve výši 12 815,61 Kč (výrok XXVIII.). Žalované bylo dále uloženo zaplatit České republice náklady státu ve výši, která bude vyčíslena samostatným usnesením (výrok XXIX.). Žalobci a) byl vrácen přeplatek soudního poplatku ve výši 37 Kč (výrok XXX.). Žalobcům b)-n) bylo každému uloženo zaplatit soudní poplatek ve výši 1000 Kč (výroky XXXI.-XLIII.).

2. Soud prvního stupně své rozhodnutí odůvodnil tak, že shledal opodstatněnými nároky žalobců na zaplacení slevy z ceny zájezdu dle § 2521 a 2537 odst. 1 o. z. Vzhledem k tomu, že každý ze žalobců měl v řízení plný úspěch, přiznal žalobcům soud náhradu nákladů řízení v plné výši dle § 142 odst. 1 o. s. ř. Každému ze žalobců byla přiznána náhrada soudního poplatku, který byl každému ze žalobců s výjimkou žalobce a), který již poplatek zaplatil, doměřen napadeným rozhodnutím. Každý žalobce tak měl povinnost zaplatit soudní poplatek 1 000 Kč. Dále byla každému žalobci přiznána náhrada nákladů právního zastoupení, a to mimosmluvní odměna za osm úkonů právní služby dle ust. § 1 odst. 2, § 6 odst. 1, § 7 a § 11 odst. 1 písm., § 12 odst. 4 vyhl. č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, tj. 6 400 Kč v případě každého žalobce, dále paušální náhrada hotových výdajů připadající na provedené úkony právní služby po 300 Kč dle § 13 odst. 3 advokátního tarifu, tj. 2 400 Kč každému ze žalobců, náhrada cestovného advokáta žalobců v celkové výši 7 149 Kč tak, že na každého ze 14 žalobců připadla částka 511 Kč, náhrada za ztrátu času ve výši celkem 3 000 Kč dle § 14 advokátního tarifu, tj. na každého ze 14 žalobců připadla částka 214,30 Kč a náhrady za daň z přidané hodnoty v sazbě 21 % ve výši 2 000,32 Kč. Dále byla žalobcům přiznána náhrada hotových výdajů na cestovné a parkovné a náhradu ušlého výdělku takto: žalobci a) ve výši 2623 Kč na hotových výdajích a 2 689,76 Kč na ušlém výdělku, celkem 5 312,76 Kč, žalobkyni b) ve výši 210 Kč na hotových výdajích a 900 Kč na ušlém výdělku, celkem 1 110 Kč, žalobci c) ve výši 611,15 Kč na ušlém výdělku, žalobkyni e) ve výši 1 455,45 Kč na hotových výdajích, žalobkyni g) ve výši 310 Kč na hotových výdajích, žalobci i) ve výši 2 193 Kč na hotových výdajích a 619,65 Kč na ušlém výdělku, celkem 2 812,65 Kč, žalobci k) ve výši 210 Kč na hotových výdajích a 1 432,80 Kč na ušlém výdělku, celkem 1 642,80 Kč, žalobci l) ve výši 210 Kč na hotových výdajích, žalobkyni m) ve výši 3 293 Kč na hotových výdajích a 1 386,86 Kč na ušlém výdělku, celkem 4 679,86 Kč, a žalobkyni n) 290 Kč na hotových výdajích.

II. Odvolání a vyjádření k němu

3. Proti výrokům II., IV., VI., VIII., X., XII., XIV., XVI., XVIII., XX., XXII., XXIV., XXVI. a XXVIII, jimiž bylo rozhodnuto o náhradě nákladů řízení mezi účastníky tohoto řízení navzájem, podala žalovaná odvolání. Žalovaná namítla, že rozhodnutí soudu prvního stupně o náhradě nákladů řízení je nesprávné, neboť předmětem řízení byl nárok na zaplacení celkové částky 20 737 Kč, ale na nákladech řízení byla žalobcům přiznána náhrada ve výši celkem 217 280,21 Kč. Nároky žalobců byly přitom uplatněny hromadně předmětnou žalobou a se zastoupením nebyla spojena větší náročnost, neboť skutková tvrzení byla naprosto totožná stejně jako výše požadovaného plnění, náročnost jednotlivých úkonů právní služby byla zcela srovnatelná se zastupováním žalobce jediného. Za účelně vynaložené náklady však lze považovat toliko náklady potřebné k účelnému uplatňování nebo bránění práva. Soud prvního stupně však kritérium účelnosti a přiměřenosti náhrady nákladů řízení nedodržel.

III. Důvodnost odvolání

4. Odvolací soud se nejprve zabýval přípustností a včasností podaného odvolání. Soud prvního stupně v předmětném rozsudku uvedl poučení, že proti rozsudku není odvolání přípustné.

5. Odvolací soud tuto věc posuzoval podle občanského soudního řádu ve znění účinném od 30. 9. 2017, tj. po novele provedené zákonem č. 296/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, a to dle čl. II bod 1. přechodných ustanovení zákona č. 296/2017 Sb., podle něhož se použije novelizované znění občanského soudního řádu i pro řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona; právní účinky úkonů, které v řízení nastaly přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, zůstávají zachovány.

6. Podle § 202 odst. 2 o. s. ř. platí, že odvolání není přípustné proti rozsudku vydanému v řízení, jehož předmětem bylo v době vydání rozsudku peněžité plnění nepřevyšující 10 000 Kč, k příslušenství pohledávky se přitom nepřihlíží; to neplatí u rozsudku pro uznání a u rozsudku pro zmeškání.

7. Předmětem řízení je nárok každého ze žalobců na zaplacení 1 481,21 Kč s příslušenstvím jako slevy z ceny zájezdu pořádaného žalovanou v termínu od 17. 9. 2015 do 24. 9. 2015 do turecké destinace Egejská riviéra. Řízení tedy je vedeno o několika zcela samostatných nárocích žalobců, kteří se v řízení nachází v samostatném procesním společenství (§ 91 odst. 1 o. s. ř.). Každý žalobce uplatnil v řízení vlastní nárok a vystupoval v řízení samostatně, nesl vlastní náklady řízení, včetně např. úhrady soudního poplatku vyměřeného každému žalobci z návrhu na zaplacení 1 481,21 Kč s příslušenstvím.

8. Odvolací soud dospěl k závěru, že vzhledem k charakteru uplatněných nároků a postavení žalobců nelze použít závěry Ústavního soudu uvedené v jeho nálezu ze dne 27. 9. 2016, sp. zn. [IV. ÚS 3153/15](#), a Nejvyššího soudu v jeho usnesení ze dne 22. 9. 2016, sp. zn. [21 Cdo 3480/2015](#), podle nichž i v případě objektivní kumulace více nároků se samostatným skutkovým základem není pro posouzení přípustnosti odvolání proti rozsudku soudu prvního stupně dle § 202 odst. 2 o. s. ř. ve vztahu k jednotlivým nárokům významná výše jednotlivých nároků, nýbrž celková výše peněžitého plnění, o němž bylo rozsudkem rozhodnuto, byť by šlo o dílčí plnění jednotlivě nepřevyšující 10 000 Kč z nároků se samostatným skutkovým základem. Uvedené závěry se totiž vztahují k situaci objektivní kumulace žalobních nároků, kdy jediný žalobce učiní předmětem řízení více svých dílčích nároků, které ani nemusí mít společný skutkový základ, pro posouzení přípustnosti dovolání je rozhodné pouze to, že jsou uplatněny společně žalobou a tvoří předmět společného řízení o těchto více nárocích (§ 112 odst. 1 o. s. ř.). Šlo tedy vždy o nároky uplatněné jedním žalobcem (vůči jednomu žalovanému), a nikoliv o oddělené nároky více různých samostatně vystupujících účastníků, jako je tomu v projednávané věci, kdy jsou ke společnému řízení (v subjektivní kumulaci) spojeny ke společnému projednání různé nároky různých osob, byť směřují vůči jediné žalované.

9. Nejvyšší soud na druhé straně ve svých usneseních ze dne 6. 10. 2015, sp. zn. [28 Cdo 1849/2015](#), a ze dne 28. 9. 1999, sp. zn. 25 Cdo 2136/99, uzavřel, že přípustnost dovolání z hlediska ustanovení § 238 odst. 1 písm. d) o. s. ř. je totiž u rozsudků či usnesení, jimiž bylo rozhodnuto o dílčích právech více samostatných účastníků, třeba zkoumat ve vztahu k jednotlivým účastníkům a jejich nárokům samostatně, bez ohledu na to, zda součet dotčených nároků převyšuje částku 50 000 Kč. I když Nejvyšší soud učinil tento závěr pro posuzování podmínek přípustnosti dovolání k výkladu ustanovení § 238 odst. 1 písm. c) o. s. ř. (ve znění před novelou provedenou zákonem č. 296/2017 Sb.), je tento výklad použitelný i pro posouzení podmínek přípustnosti odvolání dle § 202 odst. 2 o. s. ř. v současném znění, a to vzhledem k aktuálně obdobné dikci ustanovení § 238 odst. 1 písm. c) a 202 odst. 2 o. s. ř. spočívající na obdobné konstrukci podmínek přípustnosti odvolání a dovolání proti rozhodnutím vydaným v řízení s předmětem řízení nepřesahujícím stanovenou částku (10 000 Kč u odvolání a 50 000 Kč u dovolání). Shora citované závěry Nejvyššího soudu vyslovené v jeho usneseních ze dne 6. 10. 2015, sp. zn. [28 Cdo 1849/2015](#), a ze dne 28. 9. 1999, sp. zn. 25 Cdo 2136/99, tak odvolací soud považuje za přílehavější pro projednávanou věc, v níž jsou spojeny ke společnému projednání jednotlivé samostatné nároky nepřesahující hranici 10 000 Kč (nepočítaje v to příslušenství) více žalobců vůči jediné žalované. Uplatnil-li by každý ze žalobců svůj nárok samostatně v samostatném soudním řízení, odvolání by bezpochyby přípustné nebylo dle § 202 odst. 2 o. s. ř., přípustnost odvolání se tak nemůže odvíjet jen od procesního úkonu žalobců, kteří se spojili (třebas z důvodu hospodárnosti řízení) ke společné žalobě a společnému řízení. V souhrnu jde sice o společné řízení, v němž je spojeno ke společnému projednání více samostatných nároků více osob, avšak z hlediska předmětu řízení ve vztahu ke každému z účastníků řízení jde o řízení, jehož předmětem bylo v době vydání rozsudku peněžité plnění nepřevyšující 10 000 Kč, nepřihlížeje k příslušenství pohledávky. Podával-li by kterýkoliv ze žalobců samostatně v rámci tohoto společného řízení odvolání proti napadenému rozsudku, byl by předmětem odvolacího řízení pouze nárok tohoto žalobce (a nikoliv společně s nároky ostatních žalobců), odvolání by tak přípustné jednoznačně nebylo vzhledem k tomu, že nárok žádného ze žalobců nepřevyšuje stanovenou hranici peněžitého plnění 10 000 Kč. Nejeví se souladným se zásadou rovností stran (§ 18 odst. 1 o. s. ř.), aby přípustnost odvolání byla v rámci jednoho řízení řešena jedním způsobem pro žalobce a odlišně pro žalovaného, kdy v případě podání odvolání proti napadenému rozsudku kterýmkoliv ze žalobců by

odvolání přípustné nebylo a v případě podání odvolání žalovanou by přípustné být mělo.

10. Odvolací soud uzavírá, že z hlediska přípustnosti odvolání nebylo v této věci předmětem řízení v době vydání rozsudku peněžité plnění nepřevyšující 10 000 Kč, když jde o subjektivní kumulaci žalobních nároků více osob nedosahujících hranice přípustnosti odvolání, a tak ani odvolání podané žalovanou není přípustné dle ustanovení § 202 odst. 2 o. s. ř.

11. Proto odvolací soud odmítl odvolání žalované dle § 218 písm. c) o. s. ř.

12. Odvolací soud dodává nad rámec shora uvedeného, že proti odvoláním napadenému rozsudku byla (vedle tohoto odvolání) rovněž podána Ústavnímu soudu i ústavní stížnost pod sp. zn. [IV. ÚS 2892/17](#). Ústavní soud o ní rozhodl usnesením ze dne 10. 10. 2017, sp. zn. [IV. ÚS 2892/17](#), tak, že ústavní stížnost odmítl, přičemž důvodem odmítnutí nebylo to, že by ústavní stížnost nebyla přípustná proto, že žalovaný nevyčerpal všechny opravné prostředky (§ 75 odst. 1 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu), důvodem odmítnutí byla zjevná neopodstatněnost ústavní stížnosti dle § 42 odst. 2 písm. a) zákona o Ústavním soudu. I z uvedeného plyne, že Ústavní soud zřejmě nepovažoval přípustnost odvolání v této věci za možnou, jinak by nemohl rozhodnout o ústavní stížnosti tímto způsobem, nýbrž by odmítl pro nevyčerpání opravných prostředků.

13. Žádný z účastníků nemá podle ustanovení § 224 a § 146 odst. 3 o. s. ř. právo na náhradu nákladů odvolacího řízení, neboť odvolání žalované bylo odmítnuto a žalobcům žádné náklady odvolacího řízení nevznikly.